

Grote Marktstraat 43
Postbus 66
2501 CB Den Haag
Telefoon 070 750 1578
Telefax 070 750 1501

MIRT Verkenning Haaglanden

Oplegnotitie NRD A4 Passage en Poorten & Inprikkers

Aan Betrokkenen MIRT-verkenning Datum 20 januari 2011
Van Projectteam MIRT-verkenning Betreft Oplegnotitie NRD A4 Passage en P&I

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de A4 passage en de Poorten & Inprikkers is de eerste stap voor het opstellen van het Plan-MER. In de NRD is beschreven op welke criteria de vraagstukken beoordeeld worden en welke oplossingsrichtingen denkbaar zijn. Er staat in welke milieuthema's worden behandeld en op welke manier het onderzoek naar deze milieuthema's wordt uitgevoerd. Dit alles om uiteindelijk een zorgvuldig besluit te kunnen nemen.

Oplegnotitie NRD

De Notitie reikwijdte en detailniveau gaat over de wegvraagstukken van de MIRT Verkenning Haaglanden. Voor het OV vraagstuk is de Notitie Vervolgwerkzaamheden OV opgesteld. Betrokken overheden, burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties hebben informeel kunnen reageren op beide notities. Een deel van deze reacties is reeds verwerkt in de versies van 5 juli 2010. Reacties die niet verwerkt konden worden of die ná 5 juli zijn binnengekomen, zijn opgenomen in oplegnotities en beantwoord door het projectteam.

Een aantal reacties ontbreekt in deze oplegnotitie. Deze zijn of worden rechtstreeks met de belanghebbenden besproken, bijvoorbeeld omdat ze erg gedetailleerd zijn of omdat ze buiten de scope van de MIRT-verkenning vallen.

Voornemen voor het opstellen van een rijksstructuurvisie

De minister van Infrastructuur en Milieu maakt op 26 januari 2011 kenbaar dat zet een rijksstructuurvisie en een Plan-MER gaat opstellen in het kader van de MIRT Verkenning Haaglanden. De rijksstructuurvisie is een visie inclusief een concreet voorstel voor één of meerdere grote projecten om Haaglanden ook op de lange termijn bereikbaar en leefbaar te houden. De visie wordt door de rijksoverheid, in nauwe samenwerking met de provincie Zuid-Holland en het Stadsgewest Haaglanden, opgesteld.

Van 26 januari 2011 tot 9 maart 2011 is het mogelijk uw reactie (zienswijze) op het voornemen voor een rijksstructuurvisie kenbaar te maken bij het Centrum Publiekparticipatie (www.centrumpp.nl). Wij adviseren iedereen die een zienswijze wil indienen om kennis te nemen van de NRD versie 5 juli én van deze oplegnotitie.

De oplegnotitie bestaat uit vier delen: reacties uit de informele consultatie, reacties van bestuurders en gemeenteraden, het advies van de commissie m.e.r. en de *errata* over tekst en beeld, die geen inhoudelijke gevolgen hebben.

Deel 1: Reacties uit de informele consultatie

Reactie 1 **Maak de gevolgen voor natuur en milieu inzichtelijk**

Antwoord

Bij alle maatregelen voor infrastructuur gelden wettelijke normen voor effecten op de omgeving, zoals natuur, klimaat, leefbaarheid, geluid en veiligheid. Het in kaart brengen van deze effecten is een vast onderdeel van het onderzoek.

Deze thema's zijn uitgewerkt in het beoordelingskader: hoe minder negatieve effecten op de omgeving te verwachten zijn, hoe kansrijker de maatregel. Naast de effecten op natuur en milieu worden ook andere beoordelingscriteria meegewogen: het verbeteren van de bereikbaarheid, kansen voor ruimtelijke ontwikkeling, kosten & opbrengsten en draagvlak. Na het vaststellen van de voorkeursbeslissing volgt de planuitwerkingsfase. In deze fase wordt besloten hoe eventuele negatieve effecten op de omgeving verminderd worden door 'inpassingsmaatregelen' zoals tunnels, geluidsschermen, ecoducten etc.

Reactie 2 **Maak de samenhang tussen weg- en ov-projecten inzichtelijk**

Antwoord

De MIRT Verkenning onderzoekt twee wegvraagstukken en één openbaar vervoervraagstuk. Om pragmatische redenen zijn de vraagstukken nu in aparte notities voor weg en ov behandeld. De diverse oplossingen worden echter integraal afgewogen, zowel in de tijd als in de besluitvorming. Deze resultaten zullen terecht komen in een integraal Masterplan.

Reactie 3 **De fiets is onderbelicht in de verkenning**

Antwoord

Fietsverkeer is geen rechtstreeks onderwerp van onderzoek: de MIRT-verkenning richt zich in eerste instantie op knelpunten voor weg en openbaar vervoer. De fiets speelt wel een rol in het beoordelen van kansrijke oplossingsrichtingen.

Er worden in de regio Haaglanden forse programma's uitgevoerd op het gebied van fietspaden, stimuleren fietsgebruik en stallingen bij huis en OV. Het uitgangspunt van de MIRT-verkenning is dat dit ook na 2020 moet worden doorgezet.

In het BO MIRT van november 2010 is besloten tot een aantal *quick wins* voor de regio Haaglanden: kleinschalige maatregelen die een relatie hebben met de vraagstukken uit de MIRT Verkenning en die op korte termijn gerealiseerd kunnen worden. Het *quick win-pakket* bevat maatregelen voor fietsverkeer.

Reactie 4 **P+R-voorzieningen zijn onderbelicht in de verkenning**

Antwoord

In de NRD zijn drie hoofdalternatieven voor de A4 Passage en drie voor de Poorten & Inprikkers benoemd. Bij de uitwerking van deze alternatieven worden kansen op het gebied van P+R en andere vormen van ketenmobiliteit in kaart gebracht en meegewogen.

In Haaglanden wordt ook een apart programma uitgevoerd op het gebied van ketenmobiliteit. Voorbeelden van ketenmobiliteit zijn P+R, transferia, de OV-fiets, deelautogebruik en reis- en route-informatie bij overstappunten van openbaar vervoer. Ook het *quick win-pakket* bevat P+R voorzieningen.

Reactie 5 **De samenhang met andere infra-projecten en programma's is niet duidelijk**

Antwoord

In de referentiesituatie zijn projecten opgenomen die een substantiële invloed op het netwerk hebben. Het zijn projecten waarvan de uitwerking - inclusief financiële dekking - in een zodanig stadium is, dat het meer realistisch is om de realisatie wél aan te nemen, dan niet. Hierbij gaat het onder meer om de A4 Delft-Schiedam, de A13-16, de Rotterdamsebaan (voorheen Trekvluettracé), Binnenstedelijke verdichting (realisatie woningbouwopgaven) en Actieprogramma Regionaal OV.

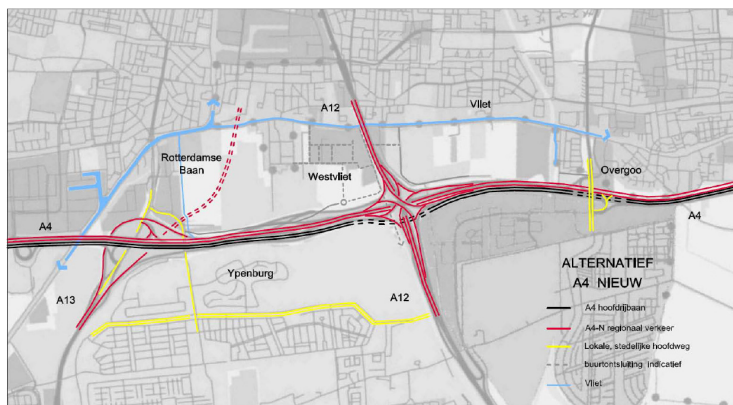
Er is nauwe afstemming met de andere MIRT-verkenningen in de Zuidvleugel: Rotterdam Vooruit, de MIRT-verkenning Antwerpen-Rotterdam en de Integrale Benadering Holland

Rijnland. Oplossingen die hierin onderzocht worden, zijn echter niet opgenomen in de referentiesituatie, omdat er nog geen definitieve besluit is.

Voor oplossingen met een groot netwerkeffect in het studiegebied wordt wel een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd. Bijvoorbeeld in het geval van de Nieuwe Westelijke Oeververbinding (NWO). Hiervoor zijn verschillende alternatieven (Oranje- en Blankenburgtunnel) in studie. Voor beide alternatieven wordt onderzocht welke significante effecten er zijn op infrastructuur in Haaglanden.

Naar aanleiding van de reacties is intensievere afstemming gezocht met gerelateerde projecten zoals Rotterdam Vooruit (inclusief NWO), de Structuurvisie Beatrixlaan Noord, de Verkenning Internationale Ring-West en de A4-Vlietzone.

Reactie 6 **Neem een extra onderzoeksvariant voor de A4-passage op en breng meer detaillering aan in bestaande oplossingsrichtingen.**

Antwoord Het projectteam heeft vanuit het participatietraject een uitgewerkt alternatief voor de A4 Passage ontvangen. In het voorgestelde alternatief (zie afbeelding) zijn tussen de Harnaschknoop en Leidschendam geheel gescheiden verkeersstromen tussen doorgaand/bovenregionaal verkeer en lokaal regionaal verkeer. Deze maatregel is onderdeel van de (reeds opgestarte) vervolgonderzoeken voor de Plan-MER en het Masterplan. Het uitwerken van de alternatieven tot een hoger detailniveau (zoals ontsluiting, inpassing en ruimtebeslag) komt later in het proces aan de orde. Het projectteam gaat graag in gesprek met de indieners van het alternatief (Vereniging Houdt Vlietrand Groen en Stichting Haags Milieucentrum) om deze uitwerking te bespreken.

Reactie 7 **NRD biedt onvoldoende inzicht in ruimteclaims, verkeersintensiteiten en ruimtelijke spreiding**

Antwoord De Notitie Reikwijdte en Detailniveau is een soort routeplanner: er wordt in beschreven welke onderzoeken uitgevoerd zullen worden in het vervolgproces. Het vervolgonderzoek naar het ruimtebeslag, verkeersintensiteiten en ruimtelijke spreiding zijn onderdeel van de analyses en vormen een belangrijk criterium voor besluitvorming.

Reactie 8 **NRD biedt onvoldoende inzicht in effecten van infrastructuur op de leefomgeving**

Antwoord Zie ook reactie 9: de Notitie Reikwijdte en Detailniveau is een soort routeplanner: er wordt in beschreven welke onderzoeken uitgevoerd zullen worden in het vervolgproces. Bij het toetsen en uitwerken van maatregelen worden de effecten op o.a. natuur, milieu, lucht en geluid in beeld gebracht. Dit levert aanknopingspunten op voor de inpassing van infrastructurele maatregelen in de omgeving. Andersom wordt ook gekeken naar de kansen die infrastructuur biedt voor de ruimtelijke ontwikkeling.

- Reactie 9** **Inprikkers in de noord- en zuidrichting, zoals de N44, zijn onvoldoende onderzocht.**
- Antwoord** In fase A is een prioritering van opgaven vastgesteld, aan de hand van de gedeelde ambities voor de regio. Daarbij is aan de A4 Passage en aan de Poorten & Inprikkers vanaf de A4 (oost-west richting) hogere prioriteit toegekend dan aan de inprikkers in de noord- en zuidrichting, waaronder de corridor Den Haag – Leiden. In de MIRT-verkenning kijken we uiteraard wél naar de effecten van de genomen maatregelen voor de N44.
- Reactie 10** **Voeg een alternatief toe voor de Poorten & Inprikkers: een duplex tunnel vanaf de Hubertustunnel tot Kijkduin, eventueel bekostigd met een PPS constructie.**
- Antwoord** In de NRD zijn drie hoofdalternatieven voor de Poorten & Inprikkers benoemd, waaronder maatregelen op de Internationale Ring. De verbinding tussen de Hubertustunnel en Kijkduin is onderdeel van de Internationale Ring-West en maakt dus deel uit van het vervolgonderzoek. Het uitwerken van de alternatieven tot een hoger detailniveau (ondertunneling en inpassing) komt later in het proces aan de orde.
- Reactie 11** **Voeg het opwaarderen van de Kruithuisweg in Delft (N470) toe als alternatieve route tussen de A4 en de A13.**
- Antwoord** Deze alternatieve route wordt meegenomen in het onderzoek
- Reactie 12** **De status van de verschillende documenten is onduidelijk**
- Antwoord**
Het **Masterplan** heeft geen formele status. Het Masterplan schetst op een globaal niveau de ingrepen die nodig zijn om de vraagstukken van de MIRT-verkenning op te lossen. Met de vaststelling van het Masterplan wordt een bestuurlijke voorkeur uitgesproken voor één van de dan onderzochte alternatieven. Dat kan één van de alternatieven zijn die in hoofdstuk 6 van de Notitie reikwijdte en detailniveau worden genoemd (of een combinatie / variant hiervan). Het kan ook een alternatief zijn dat voorkomt uit de publieksparticipatie, de raadpleging en/of het advies van de commissie voor de m.e.r.
Het **Tussenrapport Plan-MER** heeft geen formele status. Het is letterlijk bedoeld als tussenrapport om bij de voorbereiding van de rijksstructuurvisie tussentijds informatie aan te leveren voor het Masterplan. Het geeft een verantwoording van de trechtering van de kansrijke alternatieven, o.a. aan de hand van het tot dan toe uitgevoerde onderzoek.
Het **Plan-MER** heeft wel een formele status. Het vormt onderdeel van de onderbouwing van de keuzes die worden gemaakt in de rijksstructuurvisie.

Deel 2: Reacties van wethouders en raadsleden

Tussen juni en oktober 2010 heeft het projectteam van de MIRT Verkenning Haaglanden gesprekken gevoerd met wethouders uit Leidschendam-Voorburg, Rijkwijk, Westland en Pijnacker-Nootdorp. Voor de gemeenteraden van Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Westland, Pijnacker-Nootdorp en Delft zijn informerende presentaties gehouden.

Naast reacties die al in bovenstaand overzicht zijn opgenomen, is aandacht gevraagd voor het volgende

- Reactie 13** **Zorg voor een goede koppeling met de planstudie Rotterdamsebaan**
Antwoord De Rotterdamsebaan is onderdeel van de referentiesituatie voor 2020. In de planstudie Rotterdamsebaan is de voorwaarde gesteld dat een eventuele parallelstructuur van de A4 niet onmogelijk of onevenredig duur wordt gemaakt.
- Reactie 14** **Zorg voor een goede koppeling met de Structuurvisie Beatrixlaan Noord**
Antwoord De koppeling met de structuurvisie Beatrixlaan Noord is gelegd. De ruimtelijke visie is opgenomen in de referentiesituatie. De verkeerskundige maatregelen maken deel uit van het vervolgonderzoek naar de Poorten & Inprikkers.
- Reactie 15** **Houd rekening met de ontwikkeling van de Vlietzone, bijvoorbeeld door de parallelstructuur dicht tegen de A4 aan te leggen.**
Antwoord De plaatsing van de parallelstructuur hoort bij het vervolgonderzoek naar het ruimtebeslag (zie ook reactie 6 en 7). Deze maatregelen zijn onderdeel van de analyses en vormen een belangrijk criterium voor besluitvorming.
- Reactie 16** **De planning is te ambitieus voor een zorgvuldige besluitvorming**
Antwoord In de huidige planning sturen we aan op één of meerdere voorkeursbesluiten eind 2011. Dit is inderdaad ambitieus. Wij houden hierbij rekening met de benodigde tijd voor participatie, bestuurlijke consultatie, formele zienswijzeprocedures en het zomerreces.
- Reactie 17** **Maak duidelijk wanneer de gemeenteraad en/of het college van B&W aan zet is zich uit te spreken over een bestuurlijke voorkeur**
Antwoord Bij de terinzagelegging van het Plan-MER kunnen gemeenteraden formeel reageren op de beslisinformatie voor de bestuurlijke voorkeur.
Via de informele consultatie kunnen bestuurders en raden al eerder reageren. Dit geldt voor zowel de wegvragestukken als het openbaar vervoervragestuk.
- Reactie 18** **Eén van de vier ambities is het 'behouden en verbeteren concurrentiepositie Greenport Westland-Oostland'. Deze rol van deze ambitie wordt niet duidelijk in de NRD.**
Antwoord Om de ambities voor de Greenport Westland-Oostland te kunnen realiseren is het oplossen van het vragestuk op de A4 Passage van groot belang. De N211, één van de 'inprikkers', is van belang voor de ontsluiting van het Westland. Maatregelen in het Westland zelf zijn geen aparte vragestuk maar vormt wel onderdeel van de referentiesituatie (3-in-1 project).

Deel 3: Reactie van de commissie m.e.r.

- Reactie 19** Voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, moet het MER in ieder geval onderstaande informatie bevatten:
1. de brede gebiedsvisie voor Haaglanden op basis van het beleid van Rijk, provincie, regio en gemeentes voor de opgaven voor ruimtelijke ontwikkeling, ruimtelijke kwaliteit, kwaliteit leefomgeving, recreatie en landschap;
 2. uitwerking van een visie op het gebied van bereikbaarheid op basis van de bereikbaarheidsambities en een analyse van de bereikbaarheidsproblemen. Besteed in deze analyse aandacht aan de samenhang tussen weginfrastructuur en andere modaliteiten via de stappen van de Ladder van Verdaas, met bijzondere aandacht voor de relatie met de OV oplossingen binnen de regio Haaglanden;
 3. onderbouwing van nut en noodzaak van de gekozen oplossingsrichtingen voor weg en OV in fase A van de MIRT-verkenning. Werk dit uit op basis van de gebiedsvisie en de analyse van de bereikbaarheidsproblemen. Geef aan hoe milieuinformatie bij deze selectie in fase A is gebruikt en keuzes op basis daarvan zijn afgewogen;
 4. (sectorale) uitwerking van de geselecteerde alternatieven voor de A4 passage en de poorten & inprickers. Besteed hierbij nadrukkelijk aandacht aan de poorten & inprickers. Geef aan wat de relatie is met de Haagse Nota Mobiliteit en de daarin uitgewerkte alternatieven;
 5. vergelijking van alternatieven op doelbereik en milieueffecten, met aandacht voor leefomgeving, natuur, recreatie en gezondheid.
- Antwoord** De reactie van de commissie m.e.r. vormt een belangrijk uitgangspunt voor het opstellen van het Plan-MER. Op zowel het Tussenrapport Plan-MER als het Eindrapport Plan-MER zal de commissie opnieuw advies uitbrengen.

Deel 4: Overige reacties - errata

Opmerkingen die niet over de inhoud of het proces van het project gaan, maar waar wel extra aandacht voor gevraagd wordt.

Reactie 20 **Het kaartmateriaal in de NRD is onduidelijk of onvolledig. Onder andere is genoemd:**

Geef meer detailinformatie in de kaarten

De lengte van de A4-passage klopt niet met de tekst

Parallelstructuur lijkt door woongebied Park Leeuwenbergh te lopen.

De Beatrixlaan mist in de lijst met mogelijk aan te passen aansluitingen

De nieuwe route voor de Vliet/A4 zone van Harnaschknoop tot aansluiting A4/N14 klopt niet op de kaart en in de tekst.

Antwoord

In de vervolgotities zullen we meer gedetailleerde kaartbeelden opnemen, waarbij we rekening houden met de binnengekomen reacties.

De kaarten op pagina 25, 26 en 27 van de NRD zijn illustratief bedoeld om de hoofdprincipes voor de alternatieven van elkaar te onderscheiden. De term 'alternatieven' in het onderschrift moet vervangen worden door 'zoekgebieden'.

Voor de A4 Passage geldt dat het zoekgebied loopt van aansluiting 8 (Leidschendam / N14) tot en met Aansluiting 12 (Den Haag Zuid / Harnaschknoop / N211).

Reactie 21

Erratum: op pagina 21 van de NRD wordt het beoordelingcriterium 'roboostheid' genoemd. Dit moet 'robuustheid' zijn.